

RDEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsak dan opoldan.

Naročnina za avstro-ogrske kraje mesečno 2 K, za Nemčijo 2-25 K, za Ameriko 2-75 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštne proste. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Inserati. Tristopna petlit-vrstica 26 vin. za enkrat, 20 vin. za dvakrat; večkrat po dogovoru.

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

40. številka.

V Ljubljani, v ponedeljek, dne 6. maja 1907.

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: Uredništvo „Rdečega Prapora“, Ljubljana. — Za denarne pošiljke, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo „Rdečega Prapora“, Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 8/1.

Vabilo na naročbo.

Z današnjo številko prične drugi mesec izhajanja dnevnika „Rdeči Prapor“, vsled česar vabimo vse sodruge, somišljenike in prijatelje delavskega stanu, da obnove naročnino, odnosno da se naroče na list, ki stane

2 kroni na mesec z dostavljanjem na dom. Upravništvo „Rdeč. Prapora“.

Ponos in politika.

Kar od vseh volilcev zahtevajo liberalni in klerikalni kandidati glasove. Čim več, tem bolje, je njih enostavni in gotovo praktični račun. Kandidati imajo končno s svojega stališča prav in ne more se jim zameriti take matematike. Saj večinoma kandidirajo, da bi zmagali, kar pa ni mogoče z manjšino. Ali poleg kandidatov in njih kritežev pride pri volitvah še neka malenkost v poštev: Nihče drugi kakor — volilci. In vpraša se, ali je zanje tisti račun ravno tako primeren, kakor za gospode kandidate?

Ni treba prevelikega duševnega truda, da se pride do rezultata, ki ne more razveseliti ne liberalcev, ne klerikalcev. Zgovorni so oboji v sedanjem času. O tem in onem modrujejo, obljube so jim poceni kakor borovnice. Ali v vseh filipikah, ki se direktno ali indirektno obračajo proti socialni demokraciji, pozabijo, da je med nami in med njimi Rubikon in da ni čezenj mostu.

To pa je točka, ki pride pri volitvah tudi nekoliko v poštev in katere se ne sme zabrisati.

Kar brez boja prepustimo liberalcem vse kapitalistične, klerikalcem vse duhovniške glasove. Prav nič se ne bomo pulili zanje. Ali poleg te odlikovane garde je med volilci ogromna vojska povsem druge barve, velika množica volilcev, za katere velja vprašanje.

Ali glasujemo za ohranitev obstoječega družabnega reda, ali pa za popolno socialno preureditev?

Pri odgovarjanju na to vprašanje pa bi lahko odločeval poleg vsega izpoznanja in umovanja — človeški ponos!

Kakšen je položaj ogromne večine volilcev v sedanjih družbi? Kakšen je za vse, ki žive samo od svojega dela? Za vse, ki jih ne rede obresti, ki ne bogate od tujega dela?

Kratek je odgovor. Suženjstvo se lahko imenuje. V razmerju med delodajalcem in delojemalcem je ubita volja drugega; izročen je prvemu, ki vlada absolutno nad njim. Dve vrsti ljudi je ustva-

ril ta red in ena ni le bogata, druga pa siromašna, temveč prva gospoduje, druga pa hlapčuje. Prva določa ne le, kaj naj dela druga, ampak tudi, kako naj se ji godi. Prvi je dovoljena vsaka ošabnost, za drugo je ponižnost ukaz.

Ta red hočejo ohraniti liberalci in klerikalci. V načelu ni med njimi nobene razlike. Milostno obljubujejo sužnjim, da jim odrežejo morda večji kosček kruha, ako dajo pri volitvah glasove gospodom, da ostane sužnjost neizpremenjena. Spomnili se bodo morda nanje ob priliki in jim vrgli drobtinico, za katero jim bodo morali biti hvaležni, kakor je bil vedno suženj dolžan hvaležnosti. Ali »red« ostane; gospodarji bodo gospodovali, hlapci pa hlapčevali. Kajti ta »red« je od boga, pravijo eni; liberalen je, pravijo drugi.

Socialna demokracija pravi, da je ta »red« posledica zmage nasilnih in zvitih mogotcev nad slabimi in naivnimi. Iz drugih oblik se je razvila sedanja — s človeškim delom in s človeško voljo. In zopet jo lahko izpremeni človeško delo in človeška volja. Delo ima odločilno moč. Treba je le, da nastopi organizirano.

Združite se! veli socialna demokracija, pa ustvarite lahko red, v katerem ne bode hlapcev. Seveda boste morali delati v vsaki družbi, kajti to dolžnost nam je naložila priroda. Ali sami boste gospodarji svojega dela. Ne miloščine, ampak ceno boste dobivali zanj; sami boste določali ceno, za katero ga prodate. Ne hlapci kapitala, ampak svobodni, enakopravni gospodarji boste, suvereni v službi suverenov!

Kdor ima v srcu tak ponos, ne more glasovati za nobeno stranko, kateri je podlaga sedanji družabni red. Kdor voli liberalno ali klerikalno, slavi svoje lastno ponižanje, potrjuje svojo zadovoljnost z obstoječim redom, zatajuje svojo voljo za osvoboditev.

Socialno demokratična volitev je protest proti zatiranju in izkoriščanju ter proti ponižanju.

Kdor ima v sebi ponos in močno voljo, ne more voliti dne 14. maja drugače, kakor socialno-demokratično.

Kaj je naprednost?

Malo je besed, ki se jih pri nas v politiki tako zlorablja, kakor »naprednost«. Pa jih je tudi malo. O kateri bi se tako površno mislilo, kakor o ubogi naprednosti. Za filistre je pravzaprav brez pomena, popolnoma brez vsebine. Nič drugega kakor ne izražajo z njo, kakor da se jih ne šteje za »farske«. Le tako je mogoče, da morejo pri nas liberalci sploh še na dan s svojo kandidaturo. Ako ne bi bilo na Slovenskem neke skupine ljudi, ki jim zadostuje beseda, bi se morala cela Ljubljana smejati, da bi se ji tresel trebuh, ko se pojavlja »napredna« kandidatura.

Vsak napredek, naj je še tako ideološko zamisljen, je odvisen od gospodarskega blaga. Nobene kulture ni mogoče kupiti za stonj. Skrbeti za umstveni razvoj se pravi, predvsem skrbeti za materialno zadoščenje vseh potreb tako, da ostane še dovolj za kulturne potrebe.

Delati za napredek naroda se pa pravi, delati za blagor njegove mase, zagotoviti množicam zadostno existenco in priskrbeti jim izobilja. Narodno bogastvo, s katerim se v teoriji vedno operira, ni bogastvo posameznih izbrancev v narodu;

o njem se ne more govoriti, dekle tavajo najširši produktivni sloji naroda v revščini in jim ni dana niti priložnost, da bi si priborili gmotno izboljšanje.

Ako doseže delavski razred z vsemi svojimi pododdelki tak gmoten položaj, da ga mine skrb za hrano, za stanovanje in obleko, za zdravnika in za lekarno, za stare dni, tedaj bo še množici mogoče, da skrbi za svoje duševne potrebe, za izobrazbo in za umetnost.

In samo tedaj more vzeveti pri nas znanost in umetnost, ako se lahko reši odvisnosti od posameznih bogatinov in od njih razpoloženja, pa se nasloni na veliko množino ljudstva. Kar je za bogatijo samo luksuz, ki si ga privoščijo, brez katerega pa tudi lahko živi, to bi bila množicam potreba, katere ne bi mogla opustiti. V ljudstvu vkoreninjena kultura mora cveteti, ker ne more nikoli poiti sok njenim koreninam.

Napredno delo mora biti socialno. Liberalci, ki se niso nikdar ukvarjali s socialnim vprašanjem, pa ne morejo biti napredni. Tudi ako bi se reduciralo vso naprednost samo na protiklerikalizem, ne bi imeli pravice do naprednega naslova. Samo izobraženo ljudstvo se lahko upira klerikalizmu. Kdor hoče doseči uspehov proti črni reakciji, mora pobijati gmotno bedo, ker se s stradanjem ne pridobi tiste kulture, brez katere ni mogoče izpoznati pogubnosti klerikalizma in ker je hierarhija s svojimi obljubami in s svojimi miloščinami najmočnejša gospodinja bednih ljudi.

Naprednosti v tem smislu je zaman iskati pri naših liberalcih. Vsi socialni problemi so jim bili tako zoperni, da se še sami niso poučili o njih, temmanj da bi bili podali kateremukoli ljudskemu sloju kaj socialne izobrazbe. Govorili so pač o naprednosti, ob kateri so nejasno mislili na edinstveni liberalizem. A brezmočni so morali gledati, kako so jim ob njih praznih deklamacijah ljudje uhajali v klerikalni tabor, ker ni bilo videti v liberalni družbi nobenih plodov.

In danes prihajajo zopet s svojo megleno naprednostjo lovit glasove. Pa se čudijo, da vodi socialna demokracija boj proti njim?

Kako naj bi vendar bilo drugače?

Kdor hoče resnega boja proti kapitalizmu, mora pomagati, da se pokonča lažliberalizem na Slovenskem. Obstanek liberalne stranke je opora klerikalizmu. Klerikalna stranka ni napredku tako nevarna kakor je liberalna s Hribarjevo kandidaturo vred.

Vsakdo pozna klerikalno stranko in njene cilje. Prekrstiti se lahko, kakor se hoče; lahko predela svoj program, na rame si lahko obesi najbolj demokratični plašč. Klerikalna je, reakcionarna; zatajiti ne more tega in kdor sovraži nazadnjaštvo, ima z njo jasen račun.

Liberalizem pa hodi po slovenskih deželah okrog, imenuje se program, poje »Naprej zastava slave«, pa — zadržuje vse resnično napredne elemente v napredku. Vsi polovičarji najdejo v njej zavetišča. Vsak, kdor je nezmožen dela, a mu uga-jajo fraze, se zakloni pod njeno zastavo. Tako se rekrutira pod geslom naprednosti četa, ki je vsemu napredku na poti in ker je nevarna zato, ker moti njeno geslo. Kdor želi Slovencem res napredka, ne more pomagati, da bi se pri nas razširjali mikrobi liberalizma.

Sodruzi in somišljeniki, spominjajte se volilnega sklada!

Politični odsevi.

Sodna imenovanja na Češkem. Ker bi vsled nerazmerno večjega števila čeških reflektantov tudi v nemške sodne okraje bili imenovani Čehi, je imenovala vlada mnogo čeških adjunktov za sodne tajnike od personam ter s tem omogočila imenovanje nemških sodnikov za nemško ozemlje.

Afera Jurija Brankoviča. V zadevi srbskega patrijarha Brankoviča, kateremu je cerkveni kongres dokazal poneverjenje cerkvenega denarja in ga pozval, da odstopi, je ogrsko naučno ministrstvo izjavilo, da je postopanje cerkvenega kongresa od malih izjem postavno popolnoma utemeljeno. Odstavljenje cerkvenega dostojanstvenika spada v kompetenco cesarja; Brankovič zida vse svoje nade na veliki vpliv, ki ga ima na dvoru.

Antimilitarizem v francoski armadi. Nepreračunljivi Clemenceau je dal uvesti kazensko postopanje proti vsem onim, ki so podpisali antimilitaristični oklic, v katerem pozivljajo vojaštvo, da naj v slučaju revolucije pristopi med upornike in da naj se ne pokorava tujim poveljem, temveč poslušata lastno vest. Ta skrb za javni red, ki je tako nenaadno zrojila v Clémenceauju je tembolj čudna, ko je vojni minister Picquart nedavno tega izjavljaj, da se revolucijska propaganda med moštvom ne more vkoreniniti. Temu nasprotno trdi oče francoskega antimilitarizma, Hebré, da kaže agitacija lepe sadove in povdarja, da se v socialistični stranki antimilitaristična smer čimdalje bolj uveljavlja.

Britanska kolonijalna konferenca. Razprave kolonijalne konference so zadele ob kritično točko. Na dnevnem redu je carinsko vprašanje. W a r d je predlagal v imenu avstralske kolonije, da se zbližajo Anglija in kolonije v medsebojnem občevanju. V sedanjem položaju sicer ni priporočljiva in izvedljiva prosta tržba, vendar je nujno potrebno, da si dovoljujejo angleske dežele vzajemno ugodne izjemne tarife. Podobno se glase predlogi drugih kolonij. Iz debat je razvidno, da se kolonijalni zastopniki ne bodo pri reševanju carinskega vprašanja dali voditi od kakega idealnega, recimo političnega nagiba. Odločilna je edino gospodarska korist dežele, ki jo zastopajo.

Volilna reforma na Švedskem. Odsek za volilno reformo je sklenil predložiti vladno predlogo o politični in občinski volilni pravici, ki sloni na podlagi sorazmernosti, z neznatnimi izpremembami drž. zboru v odobritev. Po tem načrtu imajo tudi ženske pasivno občinsko volilno pravico, ne pa pasivne politične volilne pravice. Prid zidar se les učiti!

Izseljevanje v Sibirijo. Ruski poljedelski minister Vasilčikov je poslal okrožnico vsem guvernerjem, v kateri obravnava pretirano izseljevanje v Sibirijo. Mnogo izseljencev trpi spotoma najhujše pomanjkanje, mnogo se jih mora vrniti v Rusijo vsled nedostatka proste zemlje ob železnici. Minister naroča, da se smejo potni listi za Sibirijo izgovarjati le onim, ki se izkažejo z nakaznico na zemljo. Vsem, ki se hočejo izseliti, pa priporoča, da svojo pot odlože na poletje ali pa jesen, ker so vsa letos nakazana zemljišča že oddana.

Mornariški proračun na Španskem. Ministrski svet je sprejel mornariški proračun, ki izkazuje 16 milijonov več izdatkov kakor lani; hkrati je sprejel tudi program za reorganizacijo mornarice, v katero se bode uporabilo 8 letnih zneskov po 25 milijonov. Predvsem namerava vlada zboljšati pristanišče ladjedelnice, izvesti utrdbo obal in zgraditi večje število novih ladij.

Domače stvari.

Volitev delegatov v bolniško blagajno ljubljansko. Včeraj so volili delavci v okrajih šentjakovski (18 delegatov), dvorski (52 delegatov) in kolodvorski (55 delegatov). Zmagali so v vseh treh okrajih kandidati delavskih organizacij socialno-demokratskih. Volitev so se udeležili tudi naprednjaki. Oddanih je bilo 359, 368 in 46 glasov; od teh so dobili naši kandidati 186 (lib. 164), 233 (lib. 135), 36 (lib. 8). Dočim so naše kandidate nastavile strokovne organizacije, so nominirali liberalne kandidate liberalni podjetniki. Agitacijo za liberalne kandidate so izvršili večinoma polirji, uslužbenci banke «Slavije» in uslužbenci mestnega magistrata, torej ljudje, ki so pod komando ljubljanskega župana Ivana Hribarja. Pribiti moramo to, ker je župan Hribar trdil, da priznava pravico delavskim organizacijam, pa še pri povsem delavskih zavodih ne da miru, nego hujska potuhnjeno svojo neorganizovano in politično neznačajno maso proti delavstvu, ki nastopa za svoje pravice. Tudi Kamovce, ki spadajo sem, je poslal v boj. Župan Hribar se jako moti, če misli, da bo strahoval vso Ljubljano. Delavstvo se ne bo dalo ugnati in obračunalo bo tudi z njim.

V «Slov. Narodu» se jezi neka slovenska liberalka zaradi nemških — smarnic pri uršulinkah in v stolni cerkvi. Kdo, za vraga, jo pa sili, da hodi k nemškim pobožnostim? Pa je že tako, vse ljubljanske cerkve so polne slovenskega naprednega ženstva, in čim bolj se šopiri nemščina, tem več jih je. Tako je njih naprednjaštvo, tako je njihovo narodnjaštvo!

Znano je, da je na Hribarju kaj malo, ali nič svojega. Če pravimo, znano je, ne mislimo seve do naših liberalcev, teh ignorantov na vseh poljih, razen morda tistega, kjer ravno žanjejo svojo zlato pšenico. Saj takega povprečnega liberalca ni nič drugega kakor nevednost, obenem pa brezmejna domišljavost in nadutost. Cesar se ni učil iz šolskih knjig, in to bodisi gori do vseučilišča, je zanj s sedmerimi pečati zapečatenata tajnost, o tem ne ve nič, pa tudi vedeti noče nič. Odtod tista strašna plitvost liberalnih žurnalov, ki poznajo potrebe in zahteve svojega čitateljstva. Dobro vsebino naj bi nadomeščal surovi ton! — Hribar je bil nekaj let na Češkem in tudi sedaj prestopi trobojno pisani prag naše majhne in malenkostne domovine. Na teh potovanjih se ga vendar kaj prime, to porabi potem v Ljubljani z večjim ali manjim uspehom, in liberalci zro nanj polni občudovanja in dobrega prepričani, da tako ženialnih mož, tako izbornih finančnikov, tako imenitnih organizatorjev hodi le malo po tem širnem svetu. In obetajo si bogve kaj, ko bi prišel ta izredni človek v državni zbor. I, kaj še! Liberalci, ne merite politiko drugih narodov po svojih ničlah! Hribar bi bil v državnem zboru tako ponižen hribček, taka uležena kopica, da bi ga z lahkoto preskočil zadnji socialno-demokratski poslanec. Le, kar je prav!

Epizode iz kortešacije. Nekega večera so sedeli v kavarni «Austria» štirje naši sodrugi. Prisel je tja s nekaterimi drugimi občinski svetovalec Turk, pa je zapovedal, naj se prinese sodrugom, ki niso ničesar naročili, butiljko likerja. Prvi hip so bili frapirani; mislili so, da je kaka pomota. Potem so pa lepo plačali, kar so bili sami naročili, pustili so steklenico na mizi, pa so odšli. Ali razumete, s kakšnimi argumenti mislijo rotovžarji zmagati? ... V Zupanovi gostilni je plačeval Skarbetov knjigovodja Anderwalt v nedeljo delavcem pijače, pa «ne zato, da bi volili Hribarja». Ampak, kar je čvekal, je bila kortešacija za Hribarja. Delavci so nekaj časa poslušali njegove prismođarije, ko so se naveličali, so ga pa postavili na hladen zrak. To bi bilo zdravo še za druge take sejmarje. Brivec Moher pred Znamenjem agitira, kakor se nam poroča, strastno za Hribarja. Agitacije mu delavci ne zamerajo, ali da jih nadleguje s svojo usiljivostjo, če pridejo v brivnico, jim prav nič ni všeč in moč bi se lahko naučil, da je tak način korteširanja nedostojen.

Agitacijske drobtinice. Volitve in morala so si doslej še neusmiljeno v laseh. Vsi zakoni o «volilni svobodi» so v sedanjih razmerah pomanjkljiva stvar, zlasti v sedaj veljavnem zakonu najdejo ljubljanski liberalci luknjico poleg luknjice, da smukajo skoznje. Zakon prepoveduje napajanje na dan volitve. Magistratovci pa napajajo ljudi pred volitvami, večer za večerom, v vseh okrajih, v vseh mogočih gostilnah, kajti iz alkohola puhti navdušenje in «navdušenje» je treba klikati kakor ozeblemu solncu. Zakon prepoveduje kupovanje glasov. Rotovžarji si pomagajo, pa plačujejo — za «agitacijo»! Dajejo denarja «agitatorjem», ki ne priagitirajo niti enega volilca razven — sebe. Še pri nobenih volitvah v Ljubljani ni bilo toliko korupcije, kakor sedaj! Lahko je ponosen Hribar na tako «zavednost» njegovih volilcev!

Liberalci «organizirajo» agitacijo. To se pravi: Magistralci stoji v službi liberalne stranke. Priganjati so obveščeni, kdaj in kje se raznaša volilne legitimacije in listke, pa gredo kakor lovski psi za raznašalci, da bi takoj pobrali volilne listke od volilcev. To ni zloraba in ni volilno nasilstvo!

Naznanilo se nam je več podjetnikov, ki so rekli, da dobe pri njih uslužbeni delavci volilne listke šele 14. maja in da bodo že «skrbeli» za to, da volijo vsi Hribarja. To seveda ni terorizem!

Imena ohranimo doslej še zase. Prosimo pa vse somišljenike, da nam sporoče vsak podoben slučaj in podajo dokaze. Nekoliko takih junakov pojde že v luknjo, saj sodišče menda še ni v službi liberalne stranke. Treba je pa, da zberemo ves material za vsak slučaj. Sleparije liberalnih priganjačev so velike, nič manjši ni gospodarski terorizem. In če bi z njega pomočjo slučajno «zmagal» Hribar, tedaj bode preskrbljeno, da ga spremijo v državni zbor vsi dokazi nesramne korupcije, ki se sedaj razširja po Ljubljani. Bilo bi vendar čudno, da se ne bi moglo priti enkrat na Slovenskem do načelnega boja in do poštenih volitev! Zato se nismo bojevali za splošno volilno pravico, da bi sleparstvo postalo splošno!

Duševni nivo naših prvakov nikoli ni bil poseben visok; ali to jim pride v dobro, da go spodje med nami živé, da se jih navadimo, in da se potem njih inferiornosti niti ne zavedamo več. Če pa poteče neznačajna vrsta let, in premočimo njih tedanja naziranja še sedanjega, tudi ne bogve kakó visokega stališča, se ne moremo nadevati omejenosti naših velmož iz preteklosti. Nikomur bi danes niti v sanjah na um ne prišlo, kakemu židu prepovedati, da se naseli v Ljubljani. A glejte še l. 1865 — je neki tedanji obč. svetnik v Ljubljani občinskemu svetu stavljal predlog: «Slavni občinski svet skleni, da se judom ne dovoli stanovati v Ljubljani i. t. d.» Predlog se je odkazal personalnemu odseku, v katerem pa so tedaj odločevali Nemci, ki so seveda bedasti predlog tudi odklonili. A v Slovencih, kar jih je bilo v tedanjem odseku, je našel svoje navdušene zagovornike, izmed

katerih je bil najinteligentnejši, najsvobodoljubnejši tedanji prvak «oče slovenskega naroda», stari Bleiweis. Ta se je najbolj vnemal za predloženo bedastočo, in če bi slo po njegovem, bi tudi obveljal, obveljala pa tudi blamaža. No, teh so nam v vseh časih naši prvaki toliko preskrbeli, da bi ena več res ne mogla škodovati našemu ugledu.

Die bürgerliche Canaille. Naša liberalna in druga frakarija tja gori do žlahte je pred kratkim dobila lekcijo, katero je pa jako tiho požrla. Nedavno tega priredila se je v Ljubljani dobrodelna veselica, o kateri je poročal tukajšnji uradni list. V svojem poročilu je imenoma omenjal tudi pri veselici sodelujočo «židano dobrodelnost», a jo razdelil takole: «es wirkten mit die D a m e n: Jeanette Frein von» i. t. d. in «u. die F r a u e n: Ursula Kacar etc.» Tako! sedaj ste dobili, kar ste iskali, da se vam je enkrat povedalo, da niste družega nego «unebenbürtiges Weibsvolk». Čestitamo, blagorodja!

Magistratovci so že na delu. Agitacijski aparat je v polni delavnosti. Da bo funkcioniral točno, za to bo že skrbel rahel pritisk, ali pa vabljliva obljuba ob zgoraj. Z agitacijo se pehajo seveda nižji uradniki, višji le komandirajo. Hribar dobro ve, da bi utegnil zmagati le, če uporabi vse ugodnosti in ves vpliv, ki mu ga daje njegovo županstvo. Ko bi se liberalci na to ne zanašali, bi bili vrgli tudi v Ljubljani puško v kuruzo. Hribar — župan in poslanec, ta bi še mogel za par let galvanizirati otrple ude liberalne stranke. Če pa propade i «on», velja s 14., odn. 23. majem za sedanjo liberalno stranko zgodovinski klic: «Die Grafen von Cilli gewesen und nimmer mehr!» Računajo pa zlasti na gospodarsko odvisnost in nezavednost tistih mas, ki pridejo letos prvič na volišče, in to proti volji liberalne stranke. Nezavednost, pravimo, kajti kateri zavedni delavec bi se mogel tako izpozabiti, da bi oddal glas kandidatu stranke, ki združuje v sebi elemente, s katerimi je delavstvo v gospodarskem boju, in ki se je upirala z vsemi močmi, da bi bil delavec vsaj kar se tiče volilne pravice polnoveljavjen državljani. Nenaravno bi bilo tako glasovanje in naravnost predrznost je od liberalcev, da računajo in love glasove delavcev, ki so jim skušali na vse načine preprečiti pot v državni zbor. Če niste prej vi delavcev poznali, sedaj pa delavstvo noče nič vedeti o vas! Ostanite, kjer ste bili prej, delavstvo si je pomagalo doslej brez vas, pa vas tudi sedaj ne potrebuje in odločno odklanja vsako vsiljevanje. Liberalci Hribarja, delavci Kristana! to je naš bojni klic. Naj bo i vas!

V znamenju kulture. Občina Marijapoljska je oddaljena dobrih 20 minut od Ljubljane. Tam pa seta duše dva debela gospoda, županuje pa znani klerikalni Jaka Dimnik. Malo naprej na Vevčem pa skrbe za javno varnost 3 orožniki. Navzlic vsi ti za javno moralo potrebni gospodi pa so našli v Slapah slaboumno, z neštetimi ranami po vsem životu pokrito, v lastnem blatu leta in leta se valjajočo, po vsem zanemarjeno žensko, zaprto v neki luknji. Blaznica je seveda pred nosom, pred nosom tudi dva zdravnik. Sedaj poprašujemo, ali je kaj takega v kulturni deželi mogoče? Ali je župan za to tukaj, da agitira, ne v korist klerikalcem, ampak po njih za-se — ali je njegova naloga, gledati, da se preprečijo take stvari. In kaj pravi k zadevi okrajno glavarstvo, kaj sodišče, kaj državno pravdnistvo? Zakaj slednje takoj ne veli zapreti krivcev, v prvi vrsti župana Jakoba Dimnika. Kar nas končno še posebno interesira na celi stvari: Kako to, da o celi zadevi tako dosledno molčita naša dnevnik? Mar «Slovenec» zato, ker je Dimnik klerikalec, in «Sl. N.» zato, ker je isti Dimnik nedavno tega se znal posebno prikupiti dež. odboru?

Žena in politika. Preteklo nedeljo se je vršil v Pragi velik shod čeških žen, na katerega so prišli tudi odlični zastopniki raznih naprednih strank. In prišli so socialni demokratje, narodni socialisti, naprednjaki, pa tudi — Mladočeh dr. Herold. Vsi so se izrekli za volilno pravico ženskih v javne zastope, ovrgši razne šibke argumente, ki se navajajo proti nji, med temi tudi oni znameniti razlog, ki ga navaja «napredni» kandidat g. Hribar v svojem načrtu za razširjenje volilne pravice v ljubljanski občinski zastop. Tisto veliko skrb za mir in harmonijo v rodbinskem življenju, ki je baje sedaj tako čudovito velika in lepa, pa bi jo ženska volilna pravica razrusila v nič. Hribar, po mnenju slovenskih liberalcev uzor naprednega Slovana, pravzaprav pa le medla in slaba kopija mladocestva, bi hotel ljubljansko ženstvo spraviti se ob tisto omejeno volilno pravico, ki jo uživa sedaj! Zares naprednjak, vreden klavnega slovenskega liberalizma. — Tudi v Krakovu (na Galiskem) so imeli shod žensk, udeležba je bila ogromna. Sprejeta je bila resolucija, pozivljajoč ženstvo v boj za volilno pravico in na protestni obhod po mestu 17. maja na dan galiskih volitev. Druga resolucija pa graja najnovejši prijateljstvo takozvanih demokratov z reakcionarnimi stanciki in pozivlje ženstvo na agitacijo za socialno-demokratske kandidate. V Krakovu namreč! Pri nas Ljubljani pa se takozvano napredno ženstvo navdušuje in agitira za Hribarja, nasprotnika slehernih ženskih političnih pravic. Ali se ženstvo tega zaveda? Upamo da ne! Skromne so in zadošča jim naslov «naših požrtvovalnih dam», proti kateremu

je edino zanesljivo sredstvo § 491. avst. kazenskega zakonika. Njih torišče je salon in plesna dvorana, socialna, politična in kulturna vprašanja zanje ne obstoje. Vsak po svoje.

Naši gledališki igralci so napravili turnejo v Trst; priredili so že nekaj predstav v Trstu. V Sezani igrajo v torek dne 7. maja «Na letovišču», dne 8. maja «Huzarje», dne 9. maja v Rojanu «Huzarje».

Umrl je v Kranju knjigotržec g. Karl Florian. N. v m. p.!

Umetnost in književnost.

«**Naši Zapiski**» štev. 4. je izšla s sledečo vsebino: A-s: Iz sebe. — F. V. Krejči: Socializem in inteligenca. — Dr. Ivan Prijatelj: Oskar Wilde. — Dr. Ivan Merhar: Gospodarsko življenje naših dedov v zadnjih stoletjih. — Pregled: Gospodarstvo; politika; razno. Književnost. Naročnina za celo leto 3 K. Naslov: Upravištvo «Naših Zapiskov» v Ljubljani.

Shodi.

Napovedani so:

Dol. Logatec, 6. maja ob 8. zvečer pri Hudniku.
Vrhnika, 7. maja ob 8. zvečer.
Vrhnika, 8. maja ob 8. zvečer.
Borovnica, 9. maja ob 11. dopoldan.
Vrhnika, 9. maja ob 3. popoldan.
Logatec, 10. maja ob 8. zvečer pri Korenčanu.
Hotedersica, 11. maja ob 7. zvečer.
Unec, 12. maja ob 11. dopoldan.
Cerknica, 12. maja ob 3. popoldan.
Grahovo, 13. maja ob 7. zvečer.
Renče. V četrtek, 9. maja, ob 3. uri popoldne volilni shod. Govori sodr. Ropas.
Sovodnje. V nedeljo, 12. maja, ob 3. uri popoldne volilni shod. Govori sodr. Ropas.
V Hočah se vrši dne 9. maja ob osmih zvečer v gostilni g. Roskota volilni shod. Govori kandidat sodrug Vidmar.
V Račjem se vrši 9. t. m. ob treh popoldne v gostilni «pri pošti». Govori sodrug Vidmar.

Ljubljanski nemški delavci sklicujejo v torek ob osmih zvečer shod k «Stajercu». Povabili so kandidata sodruga Etbina Kristana.

Našega shoda v Trnovem se je udeležilo okrog 100 udeležencev. Sodrug dr. Dermota je med splošnim pritrjevanjem izvajal, da je zavednemu delavcu nemogoče oddati glas za kandidata liberalne stranke, ki se je na vso moč prizadevala, da odje delavstvu volilno pravico. Prav tako nemogoče je zavednemu delavcu glasovati za kandidata klerikalne stranke, ki je zastopnica velikih kmetkih posetnikov in ki s svojo carinsko politiko draži živila. Govornik je pozval navzoče, da zadnji teden posvete neumorni agitaciji za delavskega kandidata Etb. Kristana. Če vsakdo izvrši svojo dolžnost, je Kristanova zmaga zagotovljena.

Iz Idrije. 28. aprila popoldne ob 4. uri so napolnili idrijski rudarji Didičev salon. Le mala notica v «Slovencu» je oglašala klerikalni shod na ta dan — ure pa niso naznanili, češ: da, socialni demokratje ne bodo prišli na shod! Ali socialni demokratje so že taki, da radi pridejo na shode. Kislo se je držal gosp. Kavčič, ko je videl prihajati zborovalce. Neki mladi fantički, seve sami nevolilci, so imeli volilne rede v rokah ter obetali vsakemu kar parmesecni zapor. Imenujejo se ti fantički: Medvedič, Kanduč, Peter Rupnik («Golobov»), Lapanje (Tunišev). Noben teh dečkov ni volilec, ali klerikalci jih priženo na volilne shode zato, ker drugih nimajo. Rudarjem priporočamo te «tintenmesarje» v blagohoten spomin! Zborovanje je otvoril g. Janez Kavčič, ki je pa takoj oddal predsedstvo dekanu Arkotu, češ, ta bo boljši, ker je bolj zvit. Dekan je obljubil nasprotnikom le po deset minut govora — zborovalci so protestirali proti takemu postopanju. Šele sodruga Antonu Kristanu se je posrečilo napraviti mir. In Gostinčar je začel! Tresel se mu je glas. Govoril je zelo zmerno, hvalil socialne demokrate ter razlagal socialno-demokratski program, češ, da je to njegov program... Le nazadnje je povedal, da je on krščanski mož — socialni demokratje pa so nekrščanski, ki imajo v programu vero kot zasebno stvar, ločitev zakona ter ločitev cerkve od države. Po Gostinčarju je dobil besedo rudar sodr. Ivan Kokalj, ki je v kratkih besedah povedal, da klerikalci niso še prav nič storili, ne za delavca in ne za kmeta — zato bodo idrijski volilci volili le kandidata socialne demokracije Josipa Kopača. (Burni klici: «Živio, Kopač» so doneli po dvorani!) Na to je povzel besedo sodrug Anton Kristan, ki je v daljšem govoru temeljito posvetil: kdo je klerikalna stranka — kaj je dosedaj naredila za ljudstvo in — kakšne so njene prave težnje. Najpoprej je konstatiral, da je gospod Gostinčar govoril z ozirom na zborovalce. Ni govoril tako, kot govori, «kjer so vsi pod enim klobukom». Gostinčar je kandidat klerikalne stranke, ki je protiljudska stranka in ki je vedno proti ljudstvu v državnem zboru glasovala. Ko je soc. dem. posl. Schuhmeier predlagal dveletno vojaško službo l. 1903, so krščanski

socialci glasovali proti — ko je soc. dem. poslanec dr. Ellenbogen predlagal znižanje davka na sladkor, so krščanski socialci glasovali proti. Za carinski tarif, ki je povzročil ogromno draginjo, so pa glasovali vsi klerikalci kar z obema rokama! Itd., itd. Delavsko in kmetijsko ljudstvo ne more na noben način glasovati za kandidate take stranke, ki je protiljudska, ki le vara ljudstvo. Kandidat zavednega ljudstva je socialni demokrat Josip Kopač! — Govoril je na to gosp. Engelbert Gangl, učitelj na mestni pripravnici, ki je v navdušenem govoru zahteval od vsakega kandidata, da postavi kot prvo točko svojega programa zahtevo po šolah, ki naj bodo svobodne in posvetne. Klerikalni kandidat pa šol niti omenil ni! Za g. Ganglom je govoril obč. tajnik Julij Novak, ki je dolžil kandidata Gostinčarja raznih stvari, radi česar je zapretil Gostinčar Novaku, da ga bo tožil. Bomo zatoorej o obdolžitvah g. Novaka govorili tedaj, ko bode sodnijska obravnava... Sodr. Ivan Stravs je v lepem govoru pobijal klerikalizem, ki je ljudstvu nevaren. Slavil pa je socialno demokracijo, ki je edina ljudska stranka ter je priporočal kandidata sodr. Josipa Kopača. Navdušeni klici: Živio, J. Kopač, so orili po dvorani! — Na to je nekaj čvekalo Anton Logar, ki pa sploh ne ve, kaj dela. Fant je majhno čuden. Mi mu ne zamerimo. Končno je repliciral na razna izvajanja še s. Anton Kristan, ki je v jedernatih besedah zavrnil klerikalce ter pozval zborovalce, da 14. maja vsi oddajo svoj glas Josipu Kopaču. Vzdignili so vsi roke v dokaz, da je delavski kandidat sodr. Josip Kopač, ki mora biti izvoljen. Nato pa je g. dekan kar zaključil shod, češ: že vsakdo ve, kaj bo volil. In zabučalo je podvorani: «Živela, socialna demokracija! Dolj s klerikalizmom!» — Ubogi Gostinčar jo je, tresoč se po celem životu, odkuril iz zborovališča — klerikalci so bili pa vsi zbegani! Delavska Idrija, radi katere so klerikalci kandidirali Gostinčarja — je zavrgla tega kandidata, ker stoji na stališču, da je za okraj Idrija-Cerknica-Logatec-Vrhnika edino kandidat socialne demokracije sodr. Josip Kopač, kateremu se naj 14. maja oddajo glasovi. Idrija je obsodila klerikalce. 28. april bo nepozaben za Gostinčarja!

Črešnovica. Včeraj dne 1. majnika se je vršil v Črešnovici volilni shod v prostorih gosp. L. Kresnika, na katerem je govoril naš kandidat sodrug Vidmar iz Gradca. Za predsednika je bil izvoljen sodrug Pičinin. Ko je po enournem govoru sodrug Vidmar očrtal soc. demokratski program je sodrug Pičinin še v kratkem govoru razložil delovanje klerikalne stranke, ki je največji sovražnik socialne demokracije in potem je zaključil shod. Po govoru kandidata so zadoneli bravo- in živoklici. Videti je, da bodo tudi volilci iz Črešnovice 14. maja volili za soc. demokracijo.

Gaberje pri Celju. Dne 1. majnika je bil tukaj volilni shod ob obilni udeležbi. Poročal je sodrug Vinko Vidmar, govoril je o socialno-demokratskem programu, kritiziral je delo, odnosno nedelo zadnjega državnega zbora ter je povdarjal naloge bodočega parlamenta in potrebo socialno-demokratskega zastopstva. Govornik je žel za svoje izvajanje viharo odobravanje. Shod je soglasno sprejel njegovo kandidaturo. V zadnje poročilo o shodih v Grobelnem in v Polčanah se je vrinila nerodna pomota. Sodrug Vidmar je govoril v Grobelnem pol drugo uro in v Polčanah uro in četrt. Na obeh shodih je bila njegova kandidatura z navdušenjem sprejeta.

Štore pri Celju. 30. m. m. je bil tukaj jako dobro obiskan shod volilcev, na katerem je govoril kandidat sodrug Vinko Vidmar, ki je razvil socialno-demokratski program in narisal naloge prihodnjega državnega zbora. Kandidatura sodruga Vidmarja je bila soglasno z navdušenjem sprejeta.

Volilni shod pri Sv. Ivanu. Prvega maja je sklicala soc. demokracija volilni shod v gostilni Quaiat pri Sv. Ivanu. Obširni vrt je bil natlačen do zadnjega kotečka. Narodnjaki so uprizorili komedijo. Ko se je shod vršil, je bilo okoli gostilne in vrta zbranih veliko število vaških solarjev, ki so pozdravljali zborujoče s piščalkami in z živio-klici na Rybača. Komedija se je gnjusila celo mnogim narodnim pristašem samim. Ker je dotična gostilna uprav pred cerkvijo, so dali popi prav pošteno razsajati svoje zvonove. Bila je pravcata obstrukcija, kakršne niso bili zmogli niti kranjski liberalci. Žvižgali so tudi gospodje popi, ki so bili zbrani v mali gruči z nekaterimi pristnimi liberalci. Lepa zveza! Toda vse za našo lepo domovino, katero posebej v — Rybaču. Ali vse to ni nič pomagalo. Ko je predsednik podal besedo sodr. Kopaču, je mednarodni pevski zbor iz Varde zapel marseljezo ob gromovitem ploskanju volilcev in ob žvižganju solarčev. Nadalje so govorili sod. Mihevc, Jernejčič, F. Jernejčič, Anton Kopač. Ta je odgovarjal g. Grmeku, ki je govoril o idealih in o slovenski šoli i. t. d., o navadnih volilnih narodnih predmetih. Shodu, ki je bil jako buren, pa je predsedoval sodr. Bischoff. Sodrug Mihevc je spomnil narodnjake, da so pozabili, da imajo socialisti krokodilovo kožo, vsled česar se ne bodo vstrašili ne dela, ne groženj g. Mandiča, pač pa bodo pridri tudi v najbolj skrite vasi. H koncu je bila kandidatura Jernejčiča soglasno sprejeta. Po odhodu mestnih sodrugov je

spremljala množica okoli 100 vaščanov s pevskim zborom na čelu prav do glavne tramvajske postaje, pojoč delavske pesmi. Tu je sodr. Kopač pozdravil in se zahvalil navzočim za krasni vsprejem ter jih vspodbujal na vstrajno delo.

Narodnjaki si bodo ta shod ohranili gotovo v spominu. Sv. Ivančanom pa kličemo: Le tako naprej do zmage, do katere nam ne bodo ovirali ne nunci, ne liberalci, ne piščalke solarčkov.

Iz stranke.

Naše kandidature. V zadnji številki je objavil list «Der Eisenbahner» socialno-demokratske kandidature. Pomotoma je tam rečeno, da kandidira v r a d o v l j i š k e m o k r a j u sodrug Kopač. Da se prepreči vsako zmešnjavo, konstatiramo, da je kandidat za Radovljico, Kranjsko goru, Trzič sodrug dr. Anton Dermota, odvetniški kandidat v Ljubljani, za Idrijo, Logatec, Cerknico, Vrhniko pa sodrug Josip Kopač, strokovni tajnik v Trstu.

Socialni pregled.

Uslužbenci državnih železnih in volitve. Železniški minister je izdal na vsa ravnateljstva drž. železnic odlok sledeče vsebine:

Z ozirom na predstoječe volitve je vse potrebno ukreniti, da se vsem uslužbencem držav. železnic izvrševanje volilne pravice omogoči. C. kr. ravnateljstvo se naroča, da brez odloga vse potrebno odrede, da se da volilno-opravičenemu oseboju, v kolikor dopušča vzdrževanje prometa s primerno razdelitvijo službe, čas, ki je za izvrševanje volilne pravice potreben, prosto.

Najnovejše vesti.

Hribarjev shod na Gmajni v Ljubljani. Trnovčanom se je Hribar vendar predstavil na Gmajni. Shoda se je udeležilo pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» in kakih 30 drugih ljudi iz mesta ter sklicatelji shoda. Shod je bil kratek. Ko je župan odhajal, so ga liberalci klaverno pozdravljali, drugi navzočniki so mu pa žvižgali. Magistrat je za varnost dobro preskrbel. Imel je na mestu redarje in detektive; nekaj redarjev je bilo pa skritih tudi v neki hiši. Shod liberalcem ni nič škodoval in nič koristil.

Dunaj, 5. maja. Štrajk v špediterski stroki je po zaslugi organizacije končal za delavstvo u g o d n o. V pogodbi, ki velja za dve leti, priznavajo delodajalci organizacijo in praznovanje 1. maja.

Dunaj, 5. maja. V soboto je umoril odpušeni pomočnik Uhlir starega kiparja Huttererja iz osvete.

Budimpešta, 5. maja. Ob otvoritvi tiskovne en k e t e se je povdarjalo, da se mora tiskovna reforma izvršiti na podlagi dveh principov: treba je zagotoviti tisku popolno svobodo in peresu čast.

Berolin, 5. maja. V seji državnega zbora je kolonialni ravnatelj D e r n b u r g zavračal Bebel in izjavil, da je dal tožiti vse, ki so razširjali nek letak o kolonialnih zadevah. — Bebel je obžaloval, da je omenjeni letak, ki je jako nesrečno sestavljen, zakrivil nesrečo nedolžnih ljudi. — Nato je L e d e b o u r v ostrih besedah prijemal večino; zbornica je predlog podpredsednika Kämpfa, da se Ledebourju odvzame beseda, odklonila, vsled česar je Kämpf odstopil.

Berlin, 5. maja. N e m š k o - a m e r i š k i t r g o v s k i d o g o v o r, ki je predložen državnemu zboru, zagotavlja navzajem vse koncesije, ki jih dajeta te državi drugim državam. Dogovor velja za eno leto s šestmesečno odpovedjo.

Lipsko, 5. maja. Curtius, izdajatelj Hohenlohejevih spominov, predsednik protestantskega konzistorija, ki ga je cesar za časa svojega bivanja v Alzaciji, namenoma prezrl, ne namerava odstopiti.

Schleiden, 5. maja. P r i d o p o l n i l n i h volitvah je bil izvoljen centrist Ferbers.

Bukarešt, 5. maja. R u m u n s k i p a r l a m e n t je sklican na 9. t. m. k izrednemu zasedanju.

Pariz, 5. maja. Zakonski načrt Clemenceauja proti sindikatom je ministrski svet zavrgel, zatem ko sta Briand in Viviani zagrozila, da odstopita.

Peterburg, 4. maja. Ministrski svet je sklenil predložiti dumi načrt glede izročevanja zločincev na predlog tujih držav.

Peterburg, 5. maja. Misija sekcijskega načelnika v vnanjem ministrstvu, Vladimirova, ki je bil poslan v Rim, da izposluje novo ustanovitve v katoliške nadškofije, je zadela ob ovire, ker hoče papež preveliko iniciativo pri imenovanju.

New-York, 5. maja. V New-Yorku in Brooklynu štrajka nad 5000 pristaniških delavcev.

New-York, 5. maja. Po novi pogodbi med San Domingo in Zedinjenimi državami je finančna uprava izročena Zedinjenim državam.

Kalkuta, 5. maja. Zadnji čas vre med prebivalstvom, vzrok — nasprotje med mohamedanskim in indskim prebivalstvom.

Zahtevajte po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah „Rdeči Prapor“!

Lepo kmečko posestvo

se proda radi starosti
v Zagorju ob Savi
blizu farne cerkve.

15 oralov dobre zemlje, 4 gozdi, redi se lahko 5—6 krav, dobi se za mleko 30—35 gld. na mesec. Hisa zidana, z opeko krita. Hlev prostoren za 7 glav goveje živine. Kozolec v dve vrsti.

Več se poizve v pisarni občnega konsumnega društva v Zagorju h. št. 99.

Organizacijam in delavskim čitalnicam, pos. sodrugom

ki se zanimajo za največjo avstrijsko žensko organizacijo tobačnih delavk in delavcev, se priporoča v naročbo slov. strokovni list

„Tobačni delavec“

ki izhaja vsak prvi torek v mesecu ter stane za celo leto 1 K 20 vin.

Naroča se pri upravnistvu „Tobačnega delavca“, Dunaj V/12, Schmalzhofgasse 17.

Organizacije, sodrugi, pozor!

Povodom bližajočih se državnoborskih volitev je v proslavo splošne in enake volilne pravice izvrševalni odbor založil krasne

umetniške razglednice

v barvotisku

predstavljajoče simbol bližajoče se delavske pomladi.

Cena	50 izvodom	3 K 25 v
	100	5 „ 75 „
	500	23 „ 75 „
	1000	40 „ — „

Posamezni komadi po 8 vin.

Naroča se jih pri upravnistvu „Rdečega Prapora“ proti plačilu, oz. poštnem povzetju. Sodrugi, sezite pridno po teh razglednicah!



Vsaka ponaredba in posvisek je kaznivo. Edino pravi je

Thierryev balzam

le z zeleno znamko čune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K.

4 52—32

Thierryevo centifolijno mazilo

proti vsem, še tako starim ranam, vnetjem, poškodbam itd., 2 lončka K 3-60. Razpošilja se le proti povzetju ali za poslani denar.

Te dve domači zdravili sta povsod znani in še od nekdaj sloveči.

Naročila se naj naslovljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi p. Rogaški Slatini.

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

„Rdeči Prapor“ izvod po 10 v se dobiva v Ljubljani v tobakarnah: Blaž, Dunajska cesta; Franzot, drž. kolodvor, Spod. Šiška; Kušer, Sv. Petra cesta; Pichler, Kongresni trg št. 3; Svatek, Glavni trg; Šešark, Šelenburgove ulice; Velkavrh, Sv. Jakoba trg; Kleinstein, Jurčičev trg; Dolenc, Kolodvorske ulice, številka 27; Sušnik, Rimska cesta 24; Ušeničnik, Židovske ulice 1. — Kranj: Karol Florian, knjigarna. — Jesenice: Jakob Mesar št. 101. — Trst: Lavrenčič, Piazza Caserma. — Trst Rojano: Močnik, tobakarna — Gorica: Krehelj Peter, Kapucinske ulice št. 1. Schwarz, Šolske ulice. — Reka: Ricardo Camera, Corso 16.



Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanestljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Kmetelca
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.



Kaj hočejo socialni demokratije

ali program socialno-demokratske stranke.

Dolžnost vsakogar, ki se zanima za politično življenje, je, da se seznani s težnjami in zahtevami socialne demokracije. Cena brošuri, ki obsega tudi narodnostni program avstrijske socialne demokracije 4 v, po pošti 8 v.

Naroča se je pri upravnistvu

„RDEČEGA PRAPORA“.



Naročajte edino slovensko revijo Naši Zapiski.

Naročnina:
Za celo leto K 3, za pola leta K 1-50, za četrt leta 80 h, posamezne številke 50 h.
Uredištvo in upravnistvo v Ljubljani.

V založbi „Naših Zapisnikov“ se še dobe:
8. številka tretjega letnika: Nekaj kulturnih zavodov slovenskih, po 24 vin.
10. in 11. številka tretjega letnika: Prešernov spomenik, obsežajoča 48 strani, z lepim ovitkom; za naročnike po 50 vin., sicer franko 80 vin.
Drama Prešernovega duševnega življenja, predavanje g. dr. Ivana Prijatelja ob odkritju Prešernovega spomenika v Ljubljani, po 40 vin. pri upravnistvu „Naših Zapisnikov“ v Ljubljani.
I. S. Machar: Magdalena, povest v verzih; poslovenil A. Dermota, po 2 K.
Abditus: Občina in socializem, 70 vin.
P. Mihalek: Iz nižin življenja, 1 K.

Za agitacijo pripravne so brošurice:
Program socialne demokracije, po 4 vin., po pošti 8 vin.
Zvišanje duhovskih plač, po 10 vin., po pošti 14 vin.
Ako se jih naroči več, se dovoljuje popust po dogovoru.



„RDEČI PRAPOR“

je najradikalnejše slovensko glasilo, nujno potrebno vsakemu volilcu in vsakomur, ki hoče biti objektivno informiran o do-
mači in splošni politiki.

„RDEČI PRAPOR“ je najmodernejši slovenski list, ki ne bi smel manjkati v nobenem bralnem društvu ali čitalnici ter napredni hiši.

Priporočajte „Rdeči Prapor“ povsod!



Tiskarna Iv. Pr. Lampret

Kranj :: Gorenjsko :: Kranj

se priporoča p. n. občinstvu v vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmodernejših oblik. Ker je bogato založena z modernimi črkami in okraski ter opremljena z najnovejšimi stroji in električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini, in sicer: uradne listovine, kuverte, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, hranilne in zadržne knjižice, poročna naznanila, vizitke, vstopnice, zavitke, dopisnice, jedilne liste, vignete i. t. d., sploh izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno. V isti založbi je izšla tudi časna primerna knjižica v drugi, pomnoženi izdaji.

Novi državnozbornski volilni red.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

pod novim strokovnim vodstvom priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje novo varjeno, priznano izborno pivo v sodnih in steklenicah.

Ustanovljeno leta 1855.

Številka telefona 210.